

EEN WORSTELING MET HET OBSCENE

(over 'Big Blue Smile') Drie als in een reclame lachende gezichten hebben hun hoofd gezamenlijk een beetje naar links gedraaid, terwijl de wind hun haren wat laat wapperen tegen een staalblauwe achtergrond. De gemaakte glimlach op en de onoprechte blik van die gezichten geven de publicitaire oorsprong van dit door Thomas Huyghe geschilderde beeld aan. De fotograaf van die reclamefoto trok drie gezichten van onder uit en liet een smetteloos blauwe hemel als achtergrond figureren: het beloofde land van de vrije tijd als lokmiddel voor een aankoop. De kunstenaar knipte dit beeld uit, manipuleerde het op computer en schilderde het tot slot op een driedimensionale constructie, die als een veelkantig object uit de muur komt. De verandering van het geschilderde, platte vlak in een volumineuze constructie is geen vormelijke spelerei, maar een inhoudelijke noodzaak.

In de schilderkundige bewerking van een gepubliceerd beeld parodieert Huyghe de techniek van een reclamefoto door lichte overdrijvingen en omkeringen. Het originele beeld dat in de reclamefoto de kijker van onderuit naar mensen wil laten kijken, komt in het geschilderde beeld op een vlak terecht dat van boven naar beneden schuin afloopt. Naast functionele verdraaiingen van het perspectief, isoleert hij ook beeldelementen waardoor ze hun oorspronkelijk doel verliezen. De blauwe lucht verwijdert zich in het schilderij van de drie hoofden en komt, helemaal alleen, op een zijvlak van het veelkantig werk terecht. De parodie is ironisch en niet sarcastisch. Het origineel wordt bespot, maar niet volledig afgewezen. De schilder imiteert op ironische wijze, maar wedijvert ook met de beeldende kwaliteiten van het oorspronkelijke beeld.

(over 'Dog') Op een ronde en bolvormige drager houdt een man een vrouw in een seksuele omhelzing vast. Met haar rug tegen zijn bovenlichaam verliezen zij zich in de erotische opwinding, terwijl de driedimensionale tondovorm de hele partij huid over de cirkelvorm heeft uitgesmeerd. De vorm breekt deels het hoerige karakter van het originele beeld in een geschilderd spiegelpaleisefect, maar behoudt in zijn borst-achtige vorm ook een deel van zijn erotische intentie.

De omgang met de obsceniteit van pornografische beelden is dubbel. Enerzijds is er een poging om de obsceniteit met het schilderij te doorbreken. Anderzijds behoudt het artistieke beeld een seksuele component uit zijn voorbeeld. Een intentie om alle pornografische beelden uit de realiteit te bannen, laat staan het bestaan ervan te ontkennen, is niet aanwezig.

De obsceniteit van pornografische beelden ontstaat op het moment dat het beeld los gekoppeld wordt van een reëel menselijk lichaam, waardoor de opgewonden reactie van een kijker geen rekening meer moet houden met de mogelijke menselijke kanten van zijn lustobject. De controle van de kijker is absoluut aangezien hij weet dat het platte vlak van het pornografische beeld geen weerstand zal bieden. Door het medium te manipuleren en een derde dimensie toe te kennen aan het beeld, houdt de seksuele doelgerichtheid in het schilderij halt. Door het beeld ruimtelijk te maken, verschuift het zintuiglijke karakter. Bevindt de zintuiglijkheid zich in het pornograaf-fische beeld vooral op het niveau van de illusie, dan treffen we die in het schilderij aan op het niveau van de concrete,

waarneembare zintuiglijke realiteit, waardoor het werk een abstracte kwaliteit bezit.

Jeroen Laureyns, augustus 2005